

مہذزیس س لجم

ن آلوز ذن اشد و میرحتہ ءروس دن و مارپہ ی تانایید
یرمقہ یرجہ ۱۴۰۹ ی ناٹلا ی دامجہ عمج رصع

مِجْرًا نَاطِيشْلا نَم لِّلْهَابُ ذُوْعَا
 مِجْرًا نَمْحَرَّلا اَلله مَسْب
 نِيرْهَاطْلَا هِلَا وَ دِمْحَمِ اِلْءِ اَللهِ اِلْءِ لُصْوَ
 نِيَعْمَجَا مَهْدَاْعَا اِلْءِ اَللهِ اُنْعَطْوَ

تَمَمَرْد مِيرْحَتْ هُرُوسْ لُوزْ نَهْرْمَعْفَارْتَعَا هَصْفَدْ وَ هَشِيَاْع

نیا هک تسا نیا ، هدیسر ام هب هک هچنآ
 1؛ تسا هصفد و هشیاء تَمَمَرْد مِيرْحَتْ هُرُوسْ
 ، هدیسر مهن نستلها زا ناگزر بزا هچره و
 !تسا ناشیا تَمَمَرْد هروس نیا هک تسا نیا
 رد ، نستلها ناگزر بزا یکی ، یرشخمز
 هرابرد هروس نیا» : دیوگی مفاشکلا باتک
 ریغ و ناشیا و 2«تسا هشیاء و هصفد
 بحاصد و نستلها ناگزر بزا لیخ و ناشیا
 : دننکی ملقذار ی بلطم اهنا خیراوت

ی ارب هکم هب هیندم زا رمع هک هبترم کی
 وا . دوب هلفاقن آرد م هس ابعن با ، تفری م جج
 رد ماسلا هیلع نینمؤمار یما نادرگاش زا
 ی ضعی نعید ، دوب م هی گنرز مدآ و ، دوب ریسفت
 ار وا و درکی م رمع ابا ی یاهت حبتاقوا
 رمع هک م هی رفسن آرد . درکی م موکحم
 رمع ، دوب وا ابا م هس ابعن با و تفر ماشد ی ارب
 و درک س ابعن با بانجا ابا ی یاهت بحصد هار رد
 نیا زا دعبد درک موکحم ار وا س ابعن با
 : دیوگی م س ابعن با ، ایاضق و تانایرج
 هک مونشب رمع نابز دوخ زا متساوخی م نم

1 ج ، ماسلا مئاعد و 376 ص ، 2 ج ، میمقلا ریسفت هب دوشد عوجر
 267 و 98 ص ، 2
 2 566 ص ، 4 ج ، فاشکلا

هدش لزان هصفد و هشیاع هرابرد هروسد نیا

!مدیسرتی مش قلاشد زای لو، تسا

:دنیوگی م و تسا فورعم نوچ

۱؛ ج اجد فیسنم دشا و برضا، رمع قلاشد

یریگتسد قلاشد نامه) رمع هانیزاتو قلاشد»

رتدب یفقت فسوید نب ج اجد ریشمش زای (شا

»!دوب

یرما اجره و دوبش تسد هانیزات هشیمه و

و؛ دزی م رایتخای بد و تفری م، دیدی م میلامان

هک دزی م یروط، رابود و رابکی هذ

نوخو تسکشی م... و تشپو تروصد و رسد

نیا زای و! دندربی م نادنز هب و دشی م یراج

اهنز هب تبسنی تد². میراد دایز ی لیخ اهزیچ

1 ج؛ ۱۸۱ ص، ۱ ج، دیدحالی بانیا، هغلابلا چهذ حرشد هب دوشد عوجر
۳، ج، نایعلا تاییفو؛ ۳۱۴ ص، ۲ ج، هرضنلا ضایر؛ ۷۵ ص، ۱۲،
راربلا عیبیر؛ ۸۰ ص، ۱ ج، یربکلا نایحلا قاید؛ ۱۴ ص
۱۳، ص، ۴ ج، یرشخمز

2 ج، یسانشد ماما. ۱۰۲ ص، ۱۲ ج، دیدحالی بانیا، هغلابلا چهذ حرشد
۲۴۳: ص، ۱۲

:ناوئع تحت رد «رمع ملعی فرثلا رداون» :باب رد ی نیما هملاء»

نیماضم و تارابع اب «ن آرق تالاکشم زای ل اوس رد هفیلخ داهتجا»

ی مراد نوس زای، دیامنی م دحاو نایر جکی زای تیاکد همه هکی فلتخم

نبا ریسفت زای و، یزوجن با رمع هریس زای و، رکاسدن با خیرات زای و

رصد و ی مراد زای لاقند، لامعلا زک زای و، یطویس نایقتا زای و، ریثک

رُدا ریسفت زای و، رکاسدن با و ی ناکلا و یرابنان با و ی ناهفصا و ی سدقم

:هک دنکی ملقند هیکم تاحوتف زای و، یرابلا حتف زای و، روئتملا

دنتفگی م غیبص و ا هب هکی درم: هک تسای مدرک تیاور راسیدن بنامیلید

رمع. ن آرق تاهباشتم زای ندیسرپ هب درک عورش و دش هینیدم دراو

رد، دوب هدید هیهت ار امرخ تخرد نیجارع وای ارب زای لابق هکی لاحرد

:تفگ“؟ ی تسیک و ت” :تفگ و ا هب و درک راضحار وای و داتسرف وای پ

تفرگ ربار ا ههخاشد ن آ زای هخاشد کی رمع“ .متسه غیبص اللهدبع نم”

هب یردق هب رمع“! متسه رمع اللهدبع نم” :تفگی م و دزی م و ا هب و

ن انمؤم ریما ی ا” :تفگ غیبص. دش یراج نوخ شرس زای هک دز وای

ار یزیچر گید و تفر همه متشاد رسرد هک ار هچنآ، تسای فاگر گید

“! مبابی مذ

رد درک عورش ی قارع غیبص: هک تسای تیاور اللهدبع ملاغ، عفان زای و

دراو رصم هب اتن درک ل اوسن آرق زای تایا زای نیملمسنایر گشلا نایم

نوچ. داتسرف باطخ ن ب رمع دزن هب ار ی و صاع ن ب ورمع. دش

هب، دناوخ ار همان رمع و داد رمع هب ار وای همان صاع ورمع ه داتسرف

رمع“ .تسای ماگلزنم رد” :تفگ لوسر“؟ تسای اچک درم نیا” :تفگ وای

تبقوع هب نم تسد زای تروصنیا رد هک دورن ات ش باب بظاوم” :تفگ

“! دیسر ی هاوخی کاندرد

هزات ی اهزیچ زای” :تفگ وای هب رمع. درو آرمع دزن هب ار غیبص، لوسر

تخرد دیار جزارتی ا ههخاشد ن آت داتسرف ماگنآ“! ی نکی مل اوس عیدبو

هحرقل تم وای تشپرد ات دز ی و هب یردق هب اهنآ اب و دندروا ار امرخ

مرابود ن آ زای سپو؛ دش بوخ ات درانگ او ار وای سپس و دما ربل مد و

ی ضعبرد و درکی م هلمد اهنا هبش قلاش ا ب م ه
نیا! دزی م کتک ار اهنا ، طیسب ی لیخرو ما زا
1. تسا فور عم رگید

زا ی تقو هک دوب نیا ش لاد رمع : دنیوگی م
تفرگی مذ م ار آش ظیغ ، دشی م ی نابصد ی سک
و دریگب ن ادند ار ص خشن آ دور ب ه کنیا رگم
ی تقو ؛ دور ب ورف و اشوگ رد م ه ش نادند
ن امز رد نیا ²! درکی م اهر ، تفری م ورف
رد ! ش تفلاخ ریغ ن امز رد هذ ، دوب ش تفلاخ
هب هک ، ی لهاج ن امز رد ش تفلاخ ریغ ن امز
4 و ³! ظوفحم ش دوخ ی اج

: دیوگی م س ا ب عن با
دناوتی مذ ی سک و تسینر ا کنال باق ه روسد نیا
ل زان ه صفد و هشیاء ه ر ابرد : هک دنک ر ا کنال
ن ابز زا ع قومکی م تساوخی م ی لو ؛ تسا ه دش
ن آ ات . م ه فب ش دوخ

هار طسور د هبتر مکی ، میتفری م ج هک ی تقو
هب ت جاد ی اضق ی ارب رمع . دش هدایپ ه لفاق
تفر ت جاد ی اضق هب هک ی تقو . تفر ی رانک
م ه ن یملسملا ه فیلذ ل ا د نیا رد - تشگرب و
ی ارب ش تسد ی ور دوز متفر ن م - تسه
هدرک و ا هب ی تمدخ هک مزیر ب ب آ ن تفرگ وضو

نوچ . دراذگ او ار وا زاب و دز امرخ تخرد ی ا هه دیرج ن آ اب ار وا
، دنزب بوچ ات درک راضدا ار یو رمع هک مؤسد هبتر م رد ، دش بوخ
ی هاوخی م رگا و ؛ ش کب بذ ، ی شکب ارم ی هاوخی م رگا” : تفگ غ بیصد
هب زاین و ما ه دش بوخ ن م هک ادخ هب دنگوس ، ی یامذ اوادم و ه جلاعم ارم
“ مر ادن ه جلاعم

ی رعشأ ی سوموبا هب و دورب ش تنوکس ن یمز هب داد هز اجا وا هب رمع
ن آ ر بر ما نیا ! دنک ترشاعم و ا ب ن یملسم زا ر فذ کی دراذگن ات تشون
“ تسا هدرک هبوت درم نیا” : تشون رمع هب ی سوموبا و . دمآ ن ارگ درم
تسلاجم یو اب ات دهد نذا ن یملسم هب ی سوموبا” : هک تشون رمع و
» “ دننک

1 ج ، ی ناعنص ، ف نصلما ؛ ۲۳۷ ص ، ۱ ج ، دمحا دنسم هب دوش عو جر
۵۵۷ ص ، ۳

2 ۴۴ ص ، ۱۲ ج ، دیدحالی بانیا ، ه غلابلا جهذ حرش

3 ۳۱۹ ص ، ۱ ج ، ه یوبنلا قریسل

4 رد رمع تواسق و تظلاغ ، تنوشذ ن و ماریپ رتشیب علاطا تهج
؛ ۷ هقیلعت ، ۲۸ ص ، ۳۱ ج ، راونلا ا راحب هب دوش عو جر ، ه دیدع دراوم
۲۴۷ - ۲۴۱ ص ، ۱۲ ج ، ی سانشد ماما

مٲفر دوز .مٲشاب هدرک ی تلامتسا هصلاخ و مٲشاب
ش تسد یور بآ قیربأ اب مدرک عورش و
ل و غشم وا و ن تفرگ وضو یارب مٲخیر
ای :مٲفگ ل احد نیمه رد و ،دش ن تفرگ وضو
ی لآؤس نم ،نیملسملا ءفیلخ و نینمؤملا ریما
«!وگب ؟تسیچ» :تفگ و درک هاگذ .مراد
ل زان ی سک هچ هرابرد میرحت هروسد نیا :مٲفگ
کی و ت خادنا نییپ ار ش رسد وا ؟تسا هدش
و ءصفدی ف» :تفگ و درک نم هب ی دنت هاگذ
«!هشیاء و هصفد هرابرد ؛ءشئاء

رد مه ی رشمز ار تیاور نیمه لامد و
2. دنراد مه ن ارگید و ادنکی م رکذ فاشک

عیشد و هماء رظن زا میرحت هروسد لوزن اشد

ود نیا هرابرد هک هروسد نیا ن اتساد ل صا
نیمه رد هروسد نیا ؟تسیچ ،تسا هدش ل زان
نیا نیب .تسا هدش ل زان ربمغیپ توف مآیا
ی لیخ لوسر ترصد تلحر نیب و هروسد
زا ربمغیپ هک هدوب ی تقو رد و هدیشکذ ل و ط
زا ل بق رگا ای و دندوب هتسگرب ع ادولاء ءجد
هدوب ل بق ی لیخ ،تسا هدوب مه ع ادولاء ءجد
ن امه رد و هدش ل زان هنیدم رد املسم .تسا
هب .تسا هدوب توف هب بیرق هک هدوب ی مآیا
3،تسا هدوب ءیطبقه ءیرام نامز رد مسم روط
ای و تسا هدوب هدنز ءیطبقه ءیرام دلوا ای ل احد
ترصد زا دعبات مه ءیرام نوچ 4؛تسا هدوب
5. درک رمع مسم و هلا و هیاء الله ی لصل لوسر
مکاد هک دوب ابیز ی لیخ ی زینک ءیرام
ربمغیپ و 6دوب هداتسرف ربمغیپ یارب ءیردنکسا

1. ۵۶۶ ص ، ۴ ج ، فاشکلا

2 و ۶۹ ص ، ۶ ج ، یراخبلا حیحص و ۴۸ ص ، ۱ ج ، دمحا دنسم

۱۹۰ ص ، ۴ ج ، مسم حیحص

3. ۹۸ ص ، ۲ ج ، ماسلا مئاعد

4. ۴۵۰ ص ، ۱ ج ، فارشلأا باسنا هب دوش عوجر

5. ۷۳ و ۷۴ ص ، ءفیلخ خیرات

6؛ ۷ ص ، ۱ ج ، ءیوبنلا قریسا ؛ ۱۰۷ ص ، ۱ ج ، یربکلا تاقبلا

۴۴۹ ص ، ۱ ج ، فارشلأا باسنا

1. دندروا میهار با مانه بی دلاوا وازا مه

دنیوگی ماهی نسد:

هصفد و هشیاء تّمذم ردّ اّمّلم هک هروسد نیا
هرا برد هک تسانیا هیضقه به عجار، هشدل زان
هک تسانیا هیضقه و تسانیا هاتفاقاقتا میرام
و دوبن ش دوزخ قاطا رد هصفد زور کی
قاطا رد مّلس و هلا و هیاء الله یّ لصد ربمغیپ
ترضد و دوبا اجنآ مه میرام و دندوب هصفد
هصفد دندرک یّ کیدزن و شزیمآ میرام اب
هچ وت: «هک دشد دندب ش دادیدو داد و دیسر
یّ کیدزن تزیّنک اب نّم قاطا رد یّ تشاد یّ قد
و «!نکن اصد و رس» دنتفگ ربمغیپ «!؟ی نک
و درک فرطنآ و فرطنیا و دادیدو داد و
«!مهدی م ربخ»: تفتگ

رخا اترگید هک درک دهع و رذندوخ اب ربمغیپ
نیا هبو! دنکی یّ کیدزن هیطبقه میرام اب شرمع
لاثم هک درواید تسدهب ار هصفد لد، مسقه
مرانگد و تقاطا رد اپوا اب مرمع ردن م رگید
2! منکی منی کیدزن و اب رگید مرمع ردن م و
دنیوگی ماهی نسد هک تسانیا لوزن اشدنیا

دنیوگی ماهه عیش اما

و رمع تفلاخ به عجار ربمغیپ، مآیا نیمه رد
بصدغ اهنیا: «هک دومرف هصفد یّ ارب رکبابا
«!دنکی م نانچ و نینچ نّم زا دعب و دنکی م
دوب رارسا زا اهنیا و دوب مه ن اشدوخ نیب رد
به تفر هصفد بتفگ دیابن س کچیه به هک
هک تسانیا هداد ربخ الله لوسر»: هک تفتگ شردپ
رکبابا و وتو دوشی م نانچ و دوشی م نینچ
یّ م و دینکی م بصدغ ار تفلاخ و دیبای م
نیا مامتو! دیشکی م ار رهز ه مطاف و دیریگ
3» داد ربخ ربمغیپ ار تانایرچ

1 ۱۹۱؛ ص ۱، ج، هیوبنلا قریسا؛ ۸۷، ص ۲، ج، ی بوقعیلا خیرات
۱۴۱، ص، فراعملا

2 ۲۳۹، ص ۶، ج، روثنملا ردلا؛ ۵۶۶، ص ۴، ج، فاشکلا

3 معجم؛ ۲۴۸، ص، فراعملا بیرقت؛ ۳۷۵، ص ۲، ج، ی مقلا ریست
۴۷۲، ص ۱۰، ج، نایبلا

هَر ابرد لوزن اشد هک دنا هتفگ اهه عیشد هُمه
، دندرک اهنیا هک ی رَسد ی اشفا ن وچ ؛ ت سا نیا
رَسد ی اشفا اهنیا . ت سا تیلو و هَیضه هب ع جار
نینچمه ربمغیپ هک دنتفگ و دنتفر ، دندرک
ت سا هداد ی ربخ

ی لیخ هروسد نیا و دش لزان هروسد نیا
ندر بنیدزا و ن دیوک رد ی نعید ؛ ت سا بیج
، دیوگب امش هچره و قاقذ و رفک هب مکد و
ام ی نعید ! ت سا هدرکذ ی هاتوک اهنیا هب تبسند
و ، میرادن رتدیدش هروسد نیا ز ا لاصا رگید
! ت فگ دوشی مند

در دوز ی لیخ و میناوخی م ار تایا نیا ام
مینک انعم میناوتب هک میوشی م

هب دوز ن انز ی ضعب ز ا ربمایپ ی ریگه رانک
رَسد ی اشفا ب بسد

دنداد نزنیا هب ار ربخ نیا هک ی تقو ربمغیپ
: دنتفگ و دنتساوخار وا ، درک اشفا و تفر نزنیا و
هچ : « ت فگ ؟ ! ی درک اشفا ار فرحنیا ی تفر ارچ ؟ »
« ؟ ! م درک اشفا ار تفرحنم هک هداد ربخ و ته بی سک
و ته هک ت سا هداد ربخ نم هب ادخ » : دنتفگ ربمغیپ
اهنیا و هتفر هک درکی م لایخ « ! ی درک اشفا ی تفر
ربمغیپ ی لو ، ت سا هدرک اشفا و هتفگ شردپ هب ار
! دنادی مند و درادن ربخ

نز مامت ز ا ، هَیضه نیمه رثا رد ربمغیپ
هب و دندرک تکرحد و دندیشک تسد ناشیاه
اجنأ رد . دنتفر هَیطبقه هیرام لحم نامه
ی م اهنز هُمه هکی روطه ب دندنام مام کی
دهدی م قلاط ار ام هُمه ربمغیپ رگید » : دنتفگ
و نینچ هک ی یاهنز نیمه ز ا) ام هُمه ز ا و
« ! ت سا هدرک ضار عا (دندوبن انچ

: ت فگ و تفر ربمغیپ شید رمع هبترم کی
« ؟ ! ی راد ار اهنیا قلاط دصق و ت ، الله و سر ای »
نم هب ادخ فرط ز ا ی رما زونه » : دومرف ربمغیپ
ت سا ه دش ز داص . « برگشت و به اینها دلداری داد

که پیغمبر این چنین [می گوید].

نوریدیم زار بمغیبه که هام کی زار دعب و
الله انقر - دندوب میهار با ما ابرشم نامهر د و دنتفر
و دافتسلا و اترایزل الله اشن ااعیمج مکایا و
و - ¹هتیونعم و هتیناحور تاکرب نم اضاقتسلا
دما هیآ ²، دوبا هنز همه ی اپرد قلاط لامتحا

ی ا «؛ ﴿كَلِّ اللَّهُ لَّحَاءَ امِّ مَرْحَتِ مَلِيٍّ بِنَاءِ اِهْيَايَ﴾

ار هچنآ ی درک مار د تدوخ ر د ار چ ، ربمغیبه
«!؟ تسا هدرک ل لاد و تر د ادخ که

ی م ار راک نیا «؛ ﴿كَجَوْزاً تَأْضِرُّمَ يَغْتَبَّتْ﴾

تسدهب ار تیا هنز نیا لد مکنیا ی ا ر د ی نک
«!؟ ی رواید

³. ﴿مَيْحَرَّ رَوْفَعٌ هُلَّالَوْ﴾

تقوچیه تسا هدرک ل لاد و تر د ادخ هچنآ
، دشاب میرام میضه رد رگا . دوشی من مار د
و تر د ار نیا دنوادخ و تسا و تزینک میرام
ل لاد و تر د رب مه رمع رخا ات و هدرک ل لاد
ر د که ی نکب مه رذن و ی روخ ب مسق ولو ؛ تسا
ل لاد و ا و دوشی من مار د ، تسا مار د و تر
نیا هصفد قاطا رد تدوخ اناخ رد . تسا
ن آ و اناخ ن آ رگم ؛ ی درک که ی درک ار راک
که نیا !؟ تسا ه دود هصفد قاط کلم ، قاطا
تسا نیا تسین زیاد هچنآ ! تسین ی هانگ راک

¹: ۷۲ ص ، ۱ ج ، راونا ع لطم

«در مدینه منوره روزی با رفقا به مشربه ام ابراهیم رفتیم، در شارع علی بن ابی طالب است که در سابق به آن عوالی می گفتند (ابتدای شارع را باب العوالی و همه آن محلها را عوالی می گویند). مشربه در منتهی الیه شارع، در طرف چپ، متصل به خیابان است و درش در خیابان فرعی است که در چپ شارع واقع است. فعلاً مشربه قبرستان است، ولی محل سکونت ماریه قبطیه (مادر حضرت ابراهیم ابن رسول الله) بود، و چاهی را که حفر نموده بودند و با نزول چند پلکانی دسترسی به آب داشت، همه به همان وضع و کیفیت موجود است.

ی ردقهب و ، تسا ی ناحور رایسب تسا دوجوم لاعف که ی فقسو و ابرشم
اج چیه ، اهدسد جسم زار یغریق نیا که تسا حور ا ب و زاب و روزرپ
«! م ا دیدن ت ی صوصن نیا رد ن آ دننامه ار

² ج ، روثنما ردلا ؛ ۱۰۴ ص ، ۳ ج ، ی راخبل ا ح یحصه ب دوش عوجر
۲۴۲ ص ، ۶

³ ۱. هیآ (۶۶) میرحت هروس

مک ش پاهن ز را ی کی ق د رد ی سک لاثم هک
 لایع هذ ربمغیپ . دهد بر گید نز هب و درانگب
 هک دنتشاد قاطا کی اهنآ زا مادکر ه و اتشاد
 ی ارب نیا و ² . تشاد ناشدوخ هب ص اصتخا
 ، دندروا ربمغیپ هک ی پاهزینک ؛ دوبذ اهزینک
 نز ی ارب ات هذ نآ ³ . دوب اهنز هیضق زا ریغ
 ق د هک نز هذ نآ هرابرد ربمغیپ و ؛ تساه
 ، اتهد دهاوخی م لاد ، دنکی م ادا ار اهنآ
 هتشادذایو دشاب هتشاد م هر گید زینک ات تسیپ
 ! تسیپ طوبرم اهنآ هب ، دشاب

و ت ر ب ادخ» ؛ ﴿مُكْتَمِيًا تَلْحَت مُكَلُّهُ لَلَّهِ ضَرْفٌ دَقٌّ﴾
 هک ار ی مسق نیا آروف هک تساه درک ضرف
 «! ی نک زاب ، ی دروخ

«تساهمشی لاوم ادخ و» ؛ ﴿مُكَلُّوْمُ لَلَّهِ وَ﴾
 میکد و میلع ادخ» ⁴ ؛ ﴿مِيكْحَلًا مُمِلْعًا وَهُ وَ﴾
 «! تساه

ماجنا دیاب امشد ، دیوگب ی راک ره دنوادخ و
 م ه ی رذن نیا و ؛ تساه نامه م ه ق د و دیهدب
 ار ی نکذ ی کیدزن هیرام ابر گید هک ی درک هک
 ! یورب هیرام شپ و ی نکشد دیاب آروف
 : تساه اجنیا امدهاشد

﴿٥﴾ ائیدد هجوزاً ضعبی لای بی بنأ رسأ ذإ و﴾
 اب ت فگ نخس زار روطه ربمغیپ هک ی نامز»
 هب نخس ی نعید رسأ) ش پاهن ز را ی ضعب
 ش پاهن ز را ی ضعب اب هتسهآ و (ت فگ رس
 «ت فگ ار ی بلطم کی و درک ی یوگ زار

﴿٦﴾ ائیدخ هک میتفگ هعیش ت ایاور نیمه رد
 و رمع زواجت و ی دعت هیضق نیمه ی نعید
 و داتفا قافتا دعب هک ی پاهراک نیا و رکبابا
 دنداد ربخوای ارب ار همه ربمغیپ

¹ ۶۴۳ ص ۲، ج ، هیوبنلا قریسا

² ، باعیتسلا ؛ ۱۳۴ - ۱۳۱ ص ۸، ج ، ی ربکلا تاقبلا هب دوشد عوجر
 ۳۴۹ ص ۱، ج

³ ج ، عامسلا عاتما ؛ ۴۸۵ ص ۱، ج ، فارشلا باسنا هب دوشد عوجر
 ۳۴۸ - ۳۴۰ ص ۶،

⁴ ۲. هیا (۶۶) میرحت هروس

⁵ ۳. هیا (۶۶) میرحت هروس

نید ز اهنیا مامت و ، دنزب قلاش ی سک هب دناوت
 وا و .تسا ی داء درم کی رگید وا و دوری م
 نیا ، دریگبار عیاقون آ مامت ی ولج هکنیا ی ارب
 همطاف و داد لیکشت ی یاتدوک و درک ار مادقا
 نیا هب ار نینمؤ مزاریم و تشک مه ار ارهز
 ی ند و تفرگ ار تردق و ، درک نیشنهناخ مسق
 و قلاش رد و تیمولظم رد دباتا ار مشاه
 دنچن امهش دوش هکنیا ی ارب ، تخادنا هجنکش
 .. و تسایر و نامرف و ی هذ و رما رد زور
 دشاب

هشیاء و هصفد طسوت تیلو و رارسا ی اشفا

دیامرفی م هیأ

رگا»¹؛ ﴿اَمْكُبُولُقْ تَعَصْدَقَفْ لِّلّٰهٖ اِیْ لَآ اَبُوْتَتْ نَآ﴾
 بلف ، ادخ یوس هب دیدرک هبوت نزا اتود امشد
 هتشگرب و هدرک ادیپ ی فارحنا کی ناتیاه
 ی اچر سد بلف فارحنا آ دینک هبوت رگا ؛تسا
 «. دوری م ش دوش

ی لو ، دوبن ز کی هرابرد تبحصل احهبات
 راکنیا رد نزا ودهک دوشی م مولعم اجنیا زا
 نآ هبتسا هتفر نزا لاثم .دناهتشاد تلاخد
 دناهتفر ودهتقون آ ،تسا هتفگ رگید نزا
 هبتسا هتفر هشیاء .دناهتفگ ناشیاهر دپ هب
 رمع هبتسا هتفر هصفد و تسا هتفگ رکبوبا
 ایاضق زارمع مه و رکبوبا مه و ،تسا هتفگ
 وده ره ،رفن و دنیا اجنیا رد و ؛دناه دش ع لطم
 ار ربمغیپ رس وده ره نوچ ،دناه درک تنایخ
 هصفد هب ربمغیپ هکی رس .دناه درک شاف
 شردپ هب و هشیاء هب وا دعب و دوب هدمرف
 نیا دنادی م مه هشیاء ؛درک رس ی اشفا و تفگ
 هکنیا ولو - دیوگب دیابن و تسا ربمغیپ رس
 ار رس هرخلأابی لو ،تسا هتفگ واهب هصفد
 شردپ هبتسا هتفر مه و اما - دیوگب دیابن هک
 دندش مرجم اهنیا یود ره اذل ؛تسا هداد ربخ

1. ۴ هیأ (۶۶) میرحت هروس

ار ربمغیپ رّسد هک ی مرچ ، ی مرچ هچ مهن آ و
ی لیخن درکش اف ار ربمغیپ رّسد ! دندرکش اف
هب ی یابند هکلب ، تسین ی دعارّسد و دراد هبقع
! دروخی م ه

ربمایپ رابخا ز اةعتّلبی با ن ب بطادی سوساج هکم ناکرشم ی ار ب

ت کرد دنتساوخی م ربمغیپ هک ی تقو لثم
، دنتک حثف ار هکم و دنورب هکم هب و دنتک
، دندادن ربخ ی دحا هب و س کچیه هب ار بلطم
و دنتک ت کرد رگشل نیا مامت ی تسیاب نوچ
لها رگا و ؛ دریگب ار هکم هبتر مکید و دورب
دصق ن لاا ربمغیپ هک دندشی م ع لطم هکم
ی م ز هجم ، دراد هکم هب ار رگشل ت کرد
تسد رآفک اب ، دنتفری م نورید هکم زا ، دندش
ی م ار طیراصن و دوهید ، دندرکی م ی کی هب
دشی م لیکشت هکم رد ی گنج کی و ، دندروا
هتشکاهناملسم و ربمغیپ ، تروصنیا رد هک
زا هک اةعتّلبی با ن ب بطاد تقون آ ! دندشی م
: داد ربخ هکم نیکرشم هب ، تساهناملسم
هدیشک رگشل و دراد ت کرد دصق ربمغیپ»
«! دیآی م هکم یوسد هب دراد و تساهناملسم

دنتفگ و دنتساوخر نینمؤماریم ، ربمغیپ
هار رد هینیدم زا دراد نزن لاف ، ی لع ای
؛ تساهناملسم و دنتفگ و دنتساوخر نینمؤماریم
! روایدرادرب ار ذغاکن آ ورب

هار رد دندما ماسلا هیلع نینمؤماریم
هکم یوسد هب دراداهن ز زا ی نزن ، هلب هک دندید
و دنتفرگ ار وای ولج و دنداتسیا ، دنتکی م ت کرد
و ایپ نیپا ت دوخ رتشد زا ؟ یوری م اجک» : دنتفگ
!؟ یوگی م هچ ، ی لع ای ر خا :- «! هب ن م هب ار ذغاک
!؟ تسیچ ذغاک

هب ، تساهناملسم و ت هب بطاد هک ی ذغاک» :-
«! هب ن م

ارمی گدنز مامت ایپ ! ذغاک !؟ یوگی م هچ :-
! مرادن ی ذغاک ، درگب

غورد اذخ لوسر هب وت: دندومرف ترضد
 نم هب ربمغیپ؟! ی دنیبم غورد اذخ هب؟! ی دنیبم
 «!تسا ذغاک وت ابا هک تسا هداد ربخ
 هدب ار ذغاک»: دندومرف و دندیشک ار ریشمش
 «!منزی م ار ترسدن لاا؛ نم هب»

سیگ و ا، دندیشک ار ریشمش نینمؤملاریم
 ، هتفاب ی ا هسیگی لا زا و درک زاب ار شیا ه
 و داد نینمؤملاریم هب و دروآرد ی ذغاک
 دروآ ربمغیپ شیپ ار ذغاک م ه نینمؤملاریم
 هداد ربخ نیکرشم هب تعنئی بان ب طاح»: هک
 1 «.تسا»

ایا؛ رگید تسای سوساج کی، ذغاک نیا
 می م هکم لها هب ذغاک نیا رگا هک دینادی م امش
 !؟ تشادی بقاوع هچ و دشیم ربخ هچ، دیسر
 زا هکی یاهنوخ: مود؛ دشیم ح تف هکم: لاوا
 دوب باسد نودب، دشیم هتخیر اهناملسم
 نوخ هرطق کی و دندرک ح تف ار هکم ربمغیپ
 ح تف هیضه! نیکرشم زای تد، دشن هتخیر م ه
 2!تسا فورعم هکم

می شاف ار رس کی دراد هکی ذغاک نیا
 ار ربمغیپ توبذ [تسانکم] تقو کی، دندک
 رگا. دندکن و گژاو ار تلسر لصا و دنادرگرب
 ی ا ههوک یور اهنأ مامت، دیسری م ذغاک نیا
 رگا و، دندرکی می ریگرگنس و دنتفری م هکم
 ح تف رگید، دشیم دراو مسق نیمه هب ربمغیپ
 دیاش؛ دوبذ زور ما هکم ح تف تروصدن آ هب هکم
 !دندشی م هتشکن یملسم رگشل مامت

هک دوبنیا ربمغیپ ی ا هگنج رارسا زای کی
 نآ ات ربمغیپ. درکی من شاف گنج رد ار ی زیچ
 چیه، دندک تکر د گنج ی ا رب تساوخی م هکی تعاس
 می م هبترمکی، دوبذ ع لطم ی دحا و تشادن ربخ س ک

1؛ ۷۹۷ ص ۲، ج، ی دقاو، ی زاغلا؛ ۵۹ - ۵۶ ص ۱، ج، داشرلا
 ۳۹۸ ص ۲، ج، هیوبنلا قریسلا
 2، ی دقاو، ی زاغلا هب دوش عوجر، هکم ح تف نایر ج زا علاط ت هج
 ۴۳۷ - ۳۹۷ ص ۲، ج، هیوبنلا قریسلا؛ ۸۷۱ - ۷۸۰ ص ۲، ج

تَعْتَلِبِي بِأَنْ بَطَادِرْكَ لَأَا وَ «! دینک تکرده»: تَفْكَ
 هَكَ دَهْدِبْ رِبْخْ نِیْکَرِشْمْ هَبْ، تَسَا نِا مَلْسَمْ هَكَ
 رِدْقِنِیا تَقُونِ آسِ پِ، «دِنکی م تکرده دراد رِبْمَغِیْبِ»
 ، دِنْدُوْبِ هِنِیْدِمْ رِدْ هَكَیْ نِیْکَرِشْمْ وَ یِ رِا صَدُو دُو هِیْزَا
 ! دِنْدَا دِیْ م رِبْخْ مْ هَا هِنَا

و هَصْفَدْ بَلْقْ فَا رِحْنَا رِبْ نِ آرْقْ تَا یَا تِلْدَادْ

هَشِیَاء

ی رِوْطِنِیا رَسْ یِ اَشْفَا ، رِیْدَقْتْ لْ کِ یِ اَعْ
 نِیْمْ هَا بُو دِنْدِرْ کَرَسْ یِ اَشْفَا وَ دِنْدِمَا اِهْنِیَا . تَسَا
 مَامْتْ ! دَشْ اَدِیْبِ یِ یَا یَا ضَقْ هَبْ ، رَسْ یِ اَشْفَا
 تَرَضْدْ تَلْحَرْ وَ تَدَاهَشْدْ زَا دَعْبِ یِ اِیَا ضَقْ
 هَكَ دُوْبِ یِ یَا هْتِ یَانْجْ وَ اِهْتِ نَا یِخْ نِیْمْ هَا ، لْ وِ سَرْ
 دِنْدَادْ مَاجِنَا اِهْنِیْمْ هَا

دیوگی م هیآ نیا

هَبُوْتْ نَزْ اَتُوْدْ اَمَشْدْ رِگَا «؛ لِّلّٰهٖ اِیْ لَآ اَبُوْتُّ نَا»
 «، اَدْخِ یِ وِ سَدْ هَبْ دِیْدِرْ کِ

ی فَا رِحْنَا نِ اَتِیَا هَبْلَقْ «؛ اَمْكِبُوْلُقْ تَعَصْدُ دَقْفَ»
 نِ آ دِیْنِکْ هَبُوْتْ رِگَا ، تَسَا هَتْشِگَرِبْ وَ هَدْرْ کِ اَدِیْبِ
 «. دُوْرِیْ مْ هَبْ بَلْقْ فَا رِحْنَا

نِیْمْ هَا هَبْ مْ هَا زَا بْ وَ دِیْنِکْ هَبُوْتْ رِگَا وَ
 دِیْنِزْ بَتَسَدْ ، دِیْدِزْ تَسَدْ لْ اَحْصَا اَتِ هَكَ یِ یَا هِرَاکْ
 رِگِیْدِمْ هَا بْ یِ رِفْنْ وَ دِ «؛ هِیْءَا اَرِهْطَتْ نَا وَ»
 رِبْمَغِیْبِ هِیْءَا وَ دِیْهَدِبْ رِگِیْدِمْ هَا تَشِپْ هَبْ تَشِپْ
 نِ اَبِیْتَشِپْ ، دِیْنِکْ کَمْکْ ، دِیْنِکْ یِ رَا یِ اَرْ رِگِیْدِمْ هَا
 «، دِیْشَا بْ رِگِیْدِمْ هَا

نِ نِیْمُوْمَلَا حُلْصَدْ وَ لْ یِرْبِجْ وَ هَلُوْمْ وَ هَلَلْهٖ نَافَ»
 اَدْخِ هَكَ دِیْنَادِبْ»¹؛ «رِیْهْظْ لَکْ اَنْذِ دَعْبُ مَکْنَلْمَلَا وَ»
 وَ رِبْمَغِیْبِ یِ اَقَا وَ تَسَا رِبْمَغِیْبِ یِ لَا وِ مْ
 ، لْ یِرْبِجْ یِ رِگِیْدِ ، تَسَا رِبْمَغِیْبِ رَا یْتِخَا بْ حَا صْ
 «. تَسَا نِ نِیْمُوْمَلَا رِیْمَا ، نِ نِیْمُوْمَلَا حُلْا صْ مَوْسُو

رِبْمَغِیْبِ ، دِیْنِکْ دِیْهَا وِخِیْ مْ یِ رَاکْ رِ هَا مَشْدْ
 !² یِ اَعْ کِ یِ وِ لْ یِرْبِجْ کِ یِ وَ دِرَادِ یِ یَا دْخِ کِ یِ

¹ ۴ هیآ (۶۶) میرحت هروس
² ۳۴۴: ص ۲، ج ، لیزنتا دهاوش

یا امشد؛ دینک ناتدوخ اب مه ار ایند مامت امشد
 و بهعشدن بد قریغم و نامثع و رمع و رکبوبا
 ایند مامت، اهت فلکن درگی و حارج هدیعبوباً
 دینک ناتدوخ اب مه ار

دعب مه مکنلام»؛ ﴿زِيهْظُ كِلْذِ دَعْبُهُ كَيْلَمًا وَ﴾
 «!دنتسه ریھظ و نابیتشپ اهنیا مامتزا
 نْ كَيْمِ اَرِيْذِ اَجُوْزًا هِدْبِيْنَ اَنْ كَقْلَطْنَ اِهْبَرَ سَعِ﴾
 تَحِيْسُ تَدْبَعُ تَبِيْتُ تَتِنَقُ تَنْمُوْمُ تَمْلِسُمُ
 1. ﴿اَرَاكْبًا وَ تَبِيْثُ﴾

ار امشدرگا، ربمغیپ راگدرو ریپهکتسا دیمما
 بهامشزای رتهدی اهنز دنوادخ، دهدب قلاط
 ،عیطم، نموم، ناملمی اهنز؛ دهدب ربمغیپ
 لها و تدابع لها، تدابع، تابئات، تاتناق
 نارتحذزا هاوخ و دنشاب هوید هاوخ، تناید
 و دنتسه اهنز نیا مهزرا)؛ هرکاب و مزیشود
 «(دهدی ربمغیپ به ار اهنما مه دنوادخ
 دیشاب هتشداد رظنم ار هروس یاجنیات

نار بمغیپ ریاسن انز تنایخز ار گید ه نومذود

هدما هروس نیا رخا رد هکی اهیآ ود اما
 :تسا

وَ حَوْنُ تَارْمًا اَوْ رَفَكُ نَيِّدَلِّ الْاَثْمُ لَلَّهْ اَبْرَضَ﴾
 اَنْدِاَيْعُ نَمِ نَيْدْبَعُ تَحْتِ اَتْنَاكُ طُوْلُ تَارْمًا
 لَلَّهْ نَمِ اْمُهْدَعُ اَيْنَعِيْ مَلْفُ اْمُهَاتْنَاخَفُ نِيْحِلْصُ
 2. ﴿نِيْلِحْدَلَّا عَمَرَانًا لِاَلْخِذَالِ يِقُوْ اِيْشِدُ﴾

نیا اب (هصفد و هشیاع) نز اتود امشد
 دیدرکی گدنز ربمغیپ ابی رمع، ناتیاهه مانرب
 ،دینکی مشاف و دیوری م ار ربمغیپ رسن لاا و
 ربمغیپ هناد و ،دینکی رهاظت و اهیاعر ب و
 هیاعر بی نورد بزح و یسوساج زکرم ار

و هلا و هیاعر الله یلصد الله لوسر تُعَمِدُ :تلاق سیمع تندءامسا ن ع»
 لیربج و هلموم و هلهه ن افا هیاعر ارهظت ن ا و :هیلأ ا هذ هی فیل وقید ملسد
 «: بیلطی بان بی ا نینموملا ح لاص و : [ن ینموملا ح لاص و

1. هیا (66) میرحت هروس

2. 10. هیا (66) میرحت هروس

هیلع ربو ، دیاهداد لیکشتی لعو و ارهز هُمطاف
 می نیچه نیمز و دینکی می زاسه نحص ربمغیپ
 ار ربمغیپ ی لخاد تسایس ی اهیپ ، دینک
 می متسد [ناتناردی ج راختسایس ساسار ب
 ربخ نوریپ هب ربمغیپ هُناخ ل خاد زا و ، [دینک
 لوغشم مه زاب و ﴿هَيْدَ اَرْهَظْتَنِ اِ وَ﴾ دیربی می
 می مزدرب تسد اهراک نیا زا و دیتسه راک
 1! دیراد

ود ن ز ، دندش رفاک هک ی دارفا ی ار ب دنوادخ»
 و حوند ن ز ی یکی ؛ تساه دز ل اثم ار ربمغیپ
 «. طول ن ز ی یکی

نیا» ؛ ﴿بِنِ يَحْلُصُ اِنْدِاِءِ نِمِ نِ يَدْبَعُ تَحْتِ اِتْنَاكَ﴾
 و د ن آ هک دندوب ام هُندب و د حاکن رد ن ز اتود
 «. دندوب ح لاص ام هُندب

«. دندرک تنایخ اهنا یود ره» ؛ ﴿اَمْهَاتِنَاخَفَ﴾
 هب مه طول ن ز و ، حوند هب حوند ن ز ی نعی
 درک تنایخ طول ترضد

اما» ؛ ﴿اَيُّ شِدِّ لِهٖ اَنْ اَمْهَدَّ اَيْنَعِي مَلْفَ﴾
 شپپ ار تنایخ نیا و دینک ی راک دنتسناوتد
 هبلاغ ادخ رب و دنتفیب ولج ادخ رب و دنرب
 «. دینک

دش رما اهنا هب اذو

اهنا هب» ؛ ﴿بِنِ يَلْخُدُّلَا عَمِ رَانَلَا اَلْاُخْدَا لِيَقَو﴾
 ، ش تا رد دیورب دیاب اتود امش هک دش باطخ
 «! دناش تا رد هک ی ناسک ن آ اب دینامب ن ادواج

و بَرَقْمِ نَانِ زَا هُوسَا وَدِ هِبِ نِ اَرْقِ لِيْتَمَتِ

اهنا ی اشم زا تیبعت تهج هزیکاپ

بوخ ن ز و د ن آ ، ن ز و د نیا ل باقم رد
 اهنا دینیپ!؟ دیریگی مندای اهنا زا ارچ ؛ دندوب
 !؟ دندوب روطچ

1: ۲۵۵ ص ، ۲ ج ، میدق عبط ، ی ناطلا حاجن ، هیوبنلا قریسا

«... و کانت عائشة و حفصة عینین لأبویهما فی منزل رسول الله صلی
 الله علیه و آله و سلم فی جمیع القضايا.»

نَوَعَرَفَتْ أَرْمًا أَوْ تَمَاءً نَيِّدًا لِأَثْمٍ لَللَّهِ أَبْرَضًا وَ
 يَتَجَنَّبُ نَجْلاً يَفَاتِيهِ كَدْنَعِ يَدِنِبًا بِرَتَلًا قَدَا
 مَوْقَلًا نَمَّ يَتَجَدَّ وَ هِلْمَعًا وَ نَوَعَرَفَ نَمَّ
 1. (بِنِمْطَلًا)

بوخز ناتود دز لاثم نینمؤم یارب دنوادخ»
 یا :تفگی تقو نو عرف نز یکی ،هزیکاپ و
 شیپ و تدوخ دز نرد نم یارب ،راگدرورپ
 می نم !زاسب هناخ کی تشهد رد تدوخ
 هتشاد هناخ کی تشهد رد تدوخ شیپ مهاوخ
 نیا زارم و !ادخ یا ،مشاب و تشیپ و مشاب
 لمع زارم !هدب تاجذ شلمع و نو عرف
 تاجذ ارم ؛مرازیب نو عرف دوخ زارم و نو عرف
 «!هدب

،نکصلاخ اجنیا زارم لاثم هک دیوگی مذ
 تکلمه کی رد ای و منکب ی رگید رهوشد نم
 و ناریمبار نم :دیوگی م ؛منکی گدنز رگید
 هچنآ ! (هَاتِيْبُ كَدْنَعِ) :ربیت تدوخ شیپ و شکیبارم
 و قشاع نم هک تسانیا تسانم بولطم
 می و تشیپ ی هناخ کی و متسه و تقاتشم
 نیا ،مرازیب نو عرف نیا ل عفزانما .مهاوخ
 ش دوخ مه ،نیا ؛رفاک کرشم دترم تشیپ درم
 اهنیا و تسابارخ ش لامعا مه و تسابارخ
 ! (بِنِمْطَلًا مَوْقَلًا نَمَّ يَتَجَدَّ وَ) ،دنملاظ

نو عرف ؛دنتسب خیم هبار نزن آاذ و
 دندیوک خیم هبار ش ندب هدنز هدنز داد روتسد
 2!تفر تشهد هبار مسقنیا هبار و

می لاثم نینمؤم نامدرم یارب ار نیا ادخ
 نو عرف نز :هک دیوگی ماهن ز نیا هبار و دنز
 نز هکنیا اب «!دیهدب رارق ناتدوخ هوسا ار
 نانچ و نینچ و دوبرصم هاشداپ و نو عرف
 ادخ زارم دیدنسی مذ ار عضو نیا اما ،دوب
 !دنک تیاند و اهدب تنج رد ی تیپ هک درک اضاقت
 تسد شنامیا زارم ،تلاکشم تیاهن اب و

1. ۱۱ میا (۶۶) میرحت هروس
 2. ۴۷۹ ص ، ۱۰ ج ، نایبلا معجم

و دندیشک خیم هبار وا هکنیا ات تشادزرب
دنتشک

ی م ل اثم ار رگید نز کی دنوادخ مه زاب
رد ، دندوب اتود هصفد و هشیاء ن آنوچ ؛ دنز
ات دنزی م ل اثم نز اتود ادخ اجنیا مه ل باقم
دوب ی کی طقف ن آ دیوگد

﴿هُجْرَفٌ تَصَدَّأً يَتْلَىٰ نَرَمِّعَ تَنْبَأً مَيْرَمَ وَ﴾
وَ اَهْبَرَ تَمَلِكِبِ تَقَدَّصَ وَ اَنِحُوْرُ نَمِ هِيْفِ اَنخَفَنَفِ
1. ﴿نَ يَتِنَقْلًا نَم تَنَّاكَ وَ هِبُّتِكَ﴾

ترضد ردام ، ن ارمع رتخد میرم مه ی کی
هبار هک دوب ن اوج ی رتخد ن آ هک تسای سید
تایا ! دش لاتیم ی درک انز ی تفر و ته کنیا ماهتا
هز ادنا هبار و دنکی م ن ایب میرم هروسد ر ن ارق
ایادخ : تفگ هک دوب ل کشم و ا رب بلطم ی ا
و مدوب هدرم ن م هک شاک ا لاصا ! ش کب ار ن م
همه هک «! مدیدی مذ دوخ هبار ی زور نینچ
وت ، رتخد ی او ی ا» : دنتفگی م و ا هبار مدرم
، ن مؤم ، س دقم رتخد نیا هکی لاحرد «!؟ ارچ
دوب دجهتم و ن یدتم

2. ﴿اَيَعْبِكُمْ اَتَنَّاكُمْ وَ عَوْسَدَ اَرَمًا اِكُوْبًا نَاكَا اَم﴾
هیناز تردام ، دوبن ی دب مدآ تردپ رخا
!؟ ی اهرک و ته هک تسای راکه چ نیا «! دوبن
!؟ تسیچ نیا !؟ ی اهر و آ اجک زا ار هچ نیا
دینیب ، دینکضرف و ای اج ار ن اتدوخ امش
انز ن م : دیوگد ؟ دیوگد هچ و تسیچ هیضه
رما : دیوگد !؟ دنکی م شوگ ی سک هچ ؛ مدرکد
: دنیوگی م ؟ دنکی م شوگ ی سک هچ ؛ تسادخ
ی نعید «تسادخ رما» ؟ تسیچ اهفر د نیا
!؟ هچ

﴿هُجْرَفٌ تَصَدَّأً يَتْلَىٰ نَرَمِّعَ تَنْبَأً مَيْرَمَ وَ﴾
«دوب هزیکاپ و کاپ و درک ظفد ار ش دوخ»
﴿اَنِحُوْرُ نَمِ هِيْفِ اَنخَفَنَفِ﴾ ؛ «ما از روح
خودمان در آن فرج دمیدیم (و بدون پدر ، بچه

1. ۱۲. ۱ میا (۶۶) میرحت هروسد

2. ۲۸. ۲ میا (۱۹) میرم هروسد

در شکم درست شد).»

مامت هب و «؛ **هَبْتُكَ وَ أَهْبَرْتِ مَلِكِبْتَ قَدَصَ وَ** ﴿
مهش راگدرورپ بتک مامت و شیاذخ تا ملک
» در کقیدصتار همه و دروآنامیا

و نمؤمیاهنزاو «؛ **نَیْتِنَقْلًا نَم تَنَّاكَ وَ** ﴿
لها و عوضذلها و تدابعلها و ناملمس
» دوبراگدرورپ ماگشیپرد میلست

یمنتتبعبتاهنزاو نیا زا ارچامشدنیاربانبد
زا ارچ!؟ دینکیمنتتبعبتامیرمزا ارچ!؟ دینک
ردنو عرفنز!؟ دینکیمنتتبعبتنو عرفنز
؛ تشاد ماگزارشنامیا و دوبرنو عرفماگتسد
ربمغیپنزل لاسهذراود، لاسهدهامشد رخآ
، همکردش دقع لّوا زاشیاع! دیتسه
زا دعبلماح¹؛ دوبربمغیپابل لاسهذریسهذراود
! دنکبار راکنیا دیایب، تانایرجنیا مامت

نیخیش هب تبسن آرق دیدش و ظیغ باتع

و، میتسناد ار هروسد لّوا تایآ ل احصبات
هروسد طسورد؛ میتسناد مه ار هروسد رخآ تایآ
نَیْذَلًا اِهْيَايَ ﴿ اتود: تسا باطخ اتراهچ
کد³، **اَوْرَفَكَ نَیْذَلًا اِهْيَايَ** ﴿ کد²، **اَوْتَمَاءَ**
نیا رد باطخ اتراهچ نیا⁴. **يَبْنَأُ اِهْيَايَ** ﴿
رد هکی تایآ نیا نید، تیعضو نیا رد و هروسد
تسا هدمآ رخآ رد هک مهی تایآ نآ و هدمآ لّوا
اَتَنَّاكَ ﴿ طولنز و حوندنز - یمنهجنز و د هک
، تسا هذزل لاثم ار - **اَنْدَايِعْ نَم نِیْدَبَعْ تَحْتِ**
هب طسو نیا رد هک هیآ راهچ نیا دینیبب امشد
! تسیچش یانعم، تسا هدمآ باطخن اوندع
:تسا نیا لّوا هیآ

اِرْأَنَ مُكِيْلَهَا وَ مُكْسَفْنَا اَوْقَ اَوْتَمَاءَ نَیْذَلًا اِهْيَايَ ﴿
هکی ناسکیا «⁵؛ **هَرَّاجِحًا وَ سُنَّانًا اَهُدُوْقُو**

¹ ج، لریبکلا تا قبطلا؛ ۱۴۲ ص ۴، ج، لمسم حیحصد هب دوشد عوجر
۴۶ ص ۸.

² ۸ و ۶ تایآ (۶۶) میرحت هروسد

³ ۷ هیآ (۶۶) میرحت هروسد

⁴ ۹ هیآ (۶۶) میرحت هروسد

⁵ ۶ هیآ (۶۶) میرحت هروسد

هکنیا ای؟ دنک ت حیسذ ار نینمؤم هتساوخ هک
؟ درادی ئیصوصذ کی، هذ

رد دش رکذ هکی تامدقم نآ اب هیآ نیا ی تقو
باطخ هیآ نیا هک تسا مّسم، تسا هدمآ اجنیا
دنکی م نامیا ی اعدا هک تسا ی ناسک نیمه هب
ی م هیآ. دنال ئاقی ماقم و نأشن اشدوخ ی ار بو
! دیتسه ی مّنهج امش دینادب: دیوگ

چیه، ربمغیپ ن تشاد تسود و نامیا
رکم و هعدذ و کاک و یزاب هققد اب ی شزاس
و دیزیرب ن غور ل خاد ار بآ امش! دراند
دینزب مه هب ار نآ و دیشابل و غشم مه ل اسد کی
م هر د ش یا هل و کلوم نآ مامت و ش تآرذ مامت هک
، دیر ادرب ار ن اتسد هقیقد کی اما، دوش بدل خاد
رفک! دیآی موراهن غور و دوری مریز مهاب
افص و تقیققد اب هعدذ، دوشی منع مجن نامیا اب
دوشی منع مجت ل ادع اب ملظ و دوشی منع مج

،تسا قدص رب اللوسر تویند ساسا
ساسا،تسا قدص رب نینمؤماریم ساسا
هققد نیا اب امش.تسا قدص رب ار هز همطاف
ی زابت ساید نیا اب و اهی زاب کک و اهی زاب
تیدل خاد رد فالخم بز دل یکشتن نیا اب و اه
ماند هب ن اترتخد دیتفر هک نیا اب و ربمغیپ
نیا اب و دیدرک لیمحت ربمغیپ هب ار هصفد
اهنآ دوخ هک - ربمغیپ اب و ا بیج ج او دزا
! دیر و ابید تسدهب ی نأشد دیهاوخی م - ادناه در و آ
ریز هب رسد و ئیحد و مولظم ی ردقهب ربمغیپ و
ی قرع، درکی م تبحد دنت و اب ی کی هک دوب
ی م خرسدش گنر و تسشنی م ش ای ناشیپ ی ور
اهنیا زا ار ماسا ت لاکشم نیا اب دیاب و ا! دش
زا مادکره! دنک ی رادهگن نآ زا و دراد هگن
ایند کی اهی رادنز نیا و ت لاکشم نیا
نر ات هذ ربمغیپ: دنیوگی م!تسا ن احتما
امش، دشابت کرابم «!؟ میریگن ام ارچ، تفرگ

1، ج ۴، باعیتسلا؛ ۶۵ ص ۸، ج ۸، ی ربکلا تا قبطلا هب دوش عوجر
۱۸۱۱ ص

امشد؛ م‌هدی م‌امشد به باضمانم، ریگب ات‌ه‌د و رب
 ریگب نز ات‌ت‌سیب، ربمغیب ی‌ات‌ه‌ذ ی‌اج به
 ی‌ریگب نز اما؛ ت‌س‌ل‌ل‌اح و ت‌ی‌ار ب‌ش‌ام‌ه
 ن‌آ دن‌نام اما ریگب نز!؟ ی‌ن‌ک‌ب ر‌اک‌ه‌چ
 و، ن‌ک‌ل‌م‌ح‌ت، د‌ر‌ک‌ل‌م‌ح‌ت ربمغیب ه‌ک‌ی‌ت‌ل‌اک‌شم
 1، د‌ر‌ک‌ی‌م‌ت‌ی‌اع‌ر ربمغیب ه‌ک‌ی‌ت‌ل‌اد‌ع ن‌آ
 ه‌ت‌ش‌اد‌ار [ش‌ور ن‌آ و ت‌ق‌ی‌ق‌د‌ن‌آ و ن‌ک‌ت‌ی‌اع‌ر
 ا‌ه‌ن‌آ ز‌ا‌ی‌ک‌ی‌ه‌د‌ه‌ع‌ز‌ا م‌د‌آ ه‌ک‌م‌س‌ق‌ا د‌خ‌ه‌ب! [ش‌اب
 ا‌م‌ئ‌اد ن‌آ ر‌ق‌ر‌د ا‌ذ‌ل‌و! ا‌ت‌ود به ف‌یک، د‌ی‌آ‌ی‌م‌ذ‌ر‌ب
 2) **!دینک تلادع**: دیوگی‌م

ی‌ار ب‌ی‌د‌ای‌ز ت‌ل‌اک‌شم ربمغیب ن‌ت‌ف‌ر‌گ‌ن‌ز
 ی‌ا‌ه‌ر‌ا‌چ‌م‌ه‌ن‌ی‌ا ز‌ا ر‌ی‌غ‌و د‌ن‌ک‌ی‌م‌د‌ا‌ج‌ی‌ا ربمغیب
 ا‌م‌ش‌د ت‌ق‌ون‌آ. د‌ش‌اب ح‌و‌ت‌ف‌م د‌ی‌ا‌ب‌ب‌ا‌ب‌ن‌ی‌ا؛ د‌ر‌ا‌د‌ن
 ه‌ک‌د‌ی‌د‌اد ربمغیب به م‌ه‌ار د‌و‌خ‌ن‌ا‌ر‌ت‌خ‌د و د‌ی‌د‌م‌آ
 ی‌ار ب‌و «!م‌ی‌ت‌س‌ه ربمغیب ن‌ز ر‌د‌پ‌ا‌م»؛ د‌ی‌ی‌و‌گ‌ب
 د‌ی‌ن‌ک‌ی‌م‌ی‌ر‌اد ر‌از‌ا‌ب‌و ی‌ر‌اد‌ن‌ا‌ک‌د م‌ه‌ن‌ا‌ت‌د‌و‌خ
 ا‌ب‌م‌ه‌ار م‌د‌ر‌م‌و د‌ی‌د‌ر‌ک م‌ر‌گ‌م‌ه‌ار ج‌ر‌ا‌خ‌و
 3! د‌ی‌د‌و‌م‌ن‌ه‌ار م‌ه‌ن‌ا‌ت‌د‌و‌خ

و ن‌ا‌ت‌د‌و‌خ، د‌ی‌د‌ر‌و‌آ ن‌ا‌م‌ی‌ا ه‌ک‌ی‌ن‌ا‌س‌ک‌ی‌ا
 ،ت‌م‌ای‌ق‌ش‌ت‌آ! د‌ی‌ه‌د‌ب ت‌ا‌ج‌ذ‌ش‌ت‌آ ز‌ا ر‌ن‌ا‌ت‌ل‌ها
 ت‌ی‌ر‌و‌م‌آ م‌ه‌ب‌ه‌ک‌د‌ر‌اد د‌ا‌د‌ش‌و ظ‌ل‌ا‌غ ه‌ک‌ئ‌ل‌ام
مُهِرَمَا أَمَّ لَلَّهِ أَنْ وَصَعِدَ الْ «!د‌ن‌ک‌ی‌م‌ل‌م‌ع
!بَن‌وَرُ مَوِّی‌ا م‌ن‌وَلْعَفِّی‌و

ن‌ش‌ور و م‌ول‌ع‌م‌ن‌ی‌ا!؟ ت‌س‌ی‌ک‌به باط‌خ‌ن‌ی‌ا
 ،ت‌س‌ا ر‌م‌ع‌و ر‌ک‌ب‌ا‌ب‌ا ن‌ی‌م‌ه‌به باط‌خ‌ه‌ک‌ت‌س‌ا
 ،د‌ش‌اب م‌ه‌ن‌ا‌م‌ث‌ع‌و‌لو! ر‌ف‌ن‌و‌د ن‌آ ص‌و‌ص‌خ‌ه‌ب
 ت‌س‌ا ی‌م‌د‌آ و ت‌س‌ا م‌و‌س‌د ه‌ل‌ح‌ر‌م‌ر‌د ن‌ا‌م‌ث‌ع‌ا‌ما
 ص‌خ‌ش‌و ت‌ک‌ل‌م‌م‌و‌د ر‌ف‌ن‌ر‌م‌ع‌ن‌ا‌م‌ز ر‌د‌ه‌ک
 د‌ش‌ی‌م‌ب‌ا‌س‌د م‌و‌د

ن‌ا‌م‌ز ر‌د ن‌ا‌م‌ث‌ع‌ط‌س‌و‌ت ربمغیب ر‌ت‌خ‌د ه‌ی‌ق‌ر ل‌ت‌ق ربمغیب ت‌ای‌د

1. ۱۳۸ - ۱۳۵ ص ۸، ج ۱، ط‌ر‌ی‌ک‌ل‌ا ت‌ا‌ق‌ب‌ط‌ل‌ا به د‌و‌ش‌ع‌و‌ج‌ر
 2. ۱۲۹ و ۳ ه‌ی‌آ (۴) ع‌ا‌س‌ن‌ه‌ر‌وس
 3. ت‌ف‌ی‌س‌ل‌ا؛ ث‌ل‌ا‌ث‌ل‌ا ث‌ی‌د‌ح‌ل‌ا، ۵۷۱ ص ۲، ج ۲، م‌ی‌ل‌س‌ب‌ا‌ت‌ک‌به د‌و‌ش‌ع‌و‌ج‌ر
 ۲۱۹ ص ۱، ج ۱، د‌ی‌د‌ح‌ل‌ای‌ب‌ا‌ن‌ب‌ا، ه‌غ‌ل‌ا‌ب‌ل‌ا ج‌ه‌ذ‌ح‌ر‌ش‌د؛ ۴۶ ص، ک‌د‌ف‌و

ی مایمی نباد اذخ لوسر نامز رد مه وا
 ار اهنس و ساج، درکی م اهراک ی لیخ، تخاس
 و، دادی م اج و دروآی م ش دوخ اناخ رد
 نیمه ی ارب ص خشن یا لاصا! دراد اهن اتساد
 !تشک ار ایقر ترصد هک دوب تهج
 اناخ رد ار رآفک دیابند دوب هتفگ ترصد
 بشد کی. دیهدب ی اج و دیرواید ناتدوخ
 ش دوخ اناخ رد و دروآ ار قریغم نب تیوام
 :هک تفگ ربمغیپ هب دما رتخدن یا¹. درکی فتخم
 ار کرشم، اذخ روتسد ف لاخر ب نم رهوش»
 ار وا ربمغیپ و «!تسا هداد مانپ و ه دروآ
 همکچ ابل ز نم دما و دش ی نابصد وا؛ دنتساوخ
 ناتسادن یا. بفر ایند زا اتدز شنز هب ردقن آ
 اهی نس زا بلاطم ن یا². بتسا ل صفم ی لیخ
 !تسا

نخیش باتع رب تا یا تلاد تیفیک

؛تسا اهنیا زا دعب فیدر رد نامثع مه زاب
 رکبوبا و از دعب، تسا بیجعی لیخ رمع تراش
 ،ن یعمجاً مهیلع الله اُنعط ؛ نامثع وا زا دعب و
 !دندیپ همه ،ن اشتهتسد ،ن اشبزح ،ن اشدوخ
 م نهج رانک و میورب اتدنگ ی زور ام هب اذخ الله عاشن ا
 اجناً - دیابند محر هب ناتلد هکنیا طرش هب اما - میتسیاب
 و دنبوکی م هک دادش و ظلاغ اُکنلام ن آ لثم
 و دینزب :هک دینکب اهرما نامه زا مه امش، دینزی م
 !دیبوکب

روطنیمه ایآ؟ تسیچ ی ارب هیآ ن یا اجنیا
 ی ا: دنک تحیصن اهن املسم هب دهاوخی م
 چیه هک ی یا هن املسم ی ا، ایند ی اهن املسم
 هصفدن یا اب، هروسدن یا اب، هیآ ن یا ابی طبر

¹ ص ۲، ج ۱، ل ماکلا؛ ۳۳۳ ص ۱، ج ۱، ی دقاو، ی زاغلا هب دوش عوجر
 - ۶۵ ص ۱۳، ج ۱، ی سانش ماما؛ ۳۳ ص ۱۰، ج ۱، عا ربلا جاهنم؛ ۱۶۵ -
 ۶۸.

² ج ئار جلا و ج ئار خلا؛ ۲۵۳ - ۲۵۱ ص ۳، ج ۱، فاکلا هب دوش عوجر
 ۶۸ - ۷۳ ص ۱۳، ج ۱، ی سانش ماما؛ ۹۶ ص ۱، ج ۱.

رد مکنیا ولو ای؟! «دیراند هشیاء نیا اب و
ش دوخت تیلک هیآ ره و دراد هک ی تیلک نمض
تسا اهنیا رب قبطنم اجنیا رد، دنکی م ظفدار
تسا رارقنیا زات یعضو دینادب: هک

تسا نیا دعب هیآ

أَمَّنَا مَوِيَّلًا أَوْرِدْتَعَدَّ لَا أَوْرَفَكَ نَيِّدَلًا اِهْيَآيَ ﴿١﴾
ن و لمعت م تنک ام ن و ز جت

ن او ذعب م یهار بام ابرشم نامھ رد رمع
ت مدخ ش رتخد فرط زا ی هاوخت رنعم
دیوگی م اجنیا^۲؛ دما ربمغیپ

، دیر و ایند رذع زورما ، دیر فاک هک ی ناسک ی ا
امش ی اهر ذع نیا ؛ دوشی من لوبق امش زا
امش ! تسیند ی نطاب ، تسا ی رهاظ ی اهر ذع
« . دیا هدرک هک ی لمع قبط دیوشی م هداد از ج
هابتشا اقا : هک دیهاوخب ترنعم دیباید لاح
ش هاوخذ ، رنگب ربمغیپ ی ا ، درک فلاخ ، درک
! ... و درگرب هنیدم هب مینکی م

نَيِّدَلًا اِهْيَآيَ ﴿١﴾ نیا ؟ تسیک هب عجار هیآ نیا
؟ تسیک هب باطخ ﴿مَوِيَّلًا أَوْرِدْتَعَدَّ لَا أَوْرَفَكَ﴾
هک ی ایآ اتدنچ نیا رد لاحبات ام رخآ
، دوبن رآفک زا تبحص ، میدرک انعم و میدناوخذ
دوهدی زا تبحص ، دوبن نیکرشم زا تبحص
؛ دوبن ریضنلای ند زا تبحص ، دوبن هظیرقی ند
﴿أَوْرَفَكَ نَيِّدَلًا اِهْيَآيَ﴾ : دیوگی م هبتر مک یه کنیا
و رکبوبا نیمه هب باطخ ! ؟ تسیک هب باطخ
اهنیا هب باطخ هک تسا نشور و تسا رمع
تسا .

ن اراکهنگ همھ ی ارب هبوت باب ن دوب حوتقم

دیوگی م اهناملسم هب باطخ هبتر م ود

أَبُوْتِ لِهَّآ يِ لِإِ أَوْبُوْتِ أَوْتَمَاءِ نَيِّدَلًا اِهْيَآيَ ﴿١﴾

۱. ۷. ایآ (۶۶) میرحت هروس
۲ ج ، روثنما ردلا ؛ ۱۰۵ ص ، ۳ ج ، ی راخبلا حبص هب دوشد عوجر
۲۴۳ ص ، ۶

ه‌بوت دیا ه‌درو آن‌امیا ه‌کی ناسکی‌ا»^۱؛ ﴿أَحْوَصَنَّ
نَاتَهْبُوتَ نِيَا وَ دِيدِرْگَرَبِ ادْخِ یوسه‌ب و دینک
«دشاب ی‌دج د‌صد رد د‌صد دیاب

ی‌م‌م‌حر و تس‌ا دنوا د‌خ‌ش‌دوخ ه‌کنیا ل‌وا
ی‌س‌ک‌ر‌ه، ی‌ر‌ک‌ب‌و‌ب‌ا ه‌کنیا اب، ی‌ر‌م‌ع ه‌کنیا اب؛ دنک
و ﴿أَحْوَصَنَّ هُبُوتَ لِلَّهِ يٰلِا اَوْبُوتُ﴾، ش‌اب‌ی‌هاوخی‌م
؛ تس‌ا ربمغیپ تمظع و تفارش و ماقم ه‌مز لا نیا
ی‌م‌م‌ه‌رُح‌رُخ‌ا م‌دِ ن‌ا ه‌ک‌ن‌ی‌س‌د‌ م‌ا‌م‌ا ت‌ر‌ض‌د‌ل‌ث‌م
:دیوگی‌م «!ش‌خب‌ب‌ار‌ن‌م» :دیوگی‌م، دی‌ا
م‌ه‌ت‌ق‌ب‌اس‌د‌ ه‌ب، د‌ش‌م‌ا‌م‌ت‌ی‌د‌م‌ا ن‌ل‌ا^۲ «!م‌د‌ی‌ش‌خ‌ب‌»
؛ ی‌ت‌ش‌ک، ی‌ت‌ش‌ک‌م‌ه‌ار‌ار‌ه‌ز‌ت‌ر‌ض‌د‌! دنکی‌م‌ذ‌هاگ‌ذ
؟ ه‌ذ‌ای‌ی‌ا‌ه‌د‌م‌ا ن‌ل‌ا؛ ی‌ت‌ش‌ک، ی‌ت‌ش‌ک‌م‌ه‌ار‌ربمغیپ
!ت‌س‌ا ن‌د‌م‌ا ر‌د‌ت‌ب‌ح‌ص‌د

دنکی‌م‌ار‌ا‌ه‌ر‌ا‌ک‌ن‌ا ه‌کی‌س‌ک» :ه‌کنیا ا‌ما
ه‌ک‌ت‌س‌ا ه‌ل‌ئ‌س‌م‌ن‌ی‌ا ر‌ط‌ا‌خ‌ه‌ب، «دی‌ای‌ب‌د‌ناو‌تی‌م‌ذ
ن‌ی‌ا ر‌د‌ت‌ب‌ح‌ص‌ا‌م‌ا! د‌ر‌اد‌ی‌ر‌ث‌ا‌ک‌ی‌ت‌و‌اق‌ش‌د
اد‌خ‌ه‌ب‌و‌د‌م‌ا و ت‌ش‌گ‌ر‌ب‌ه‌کی‌س‌ک‌ه‌ک‌ت‌س‌ا
!د‌د‌ن‌ب‌ی‌م‌ذ‌ار‌و‌ا ب‌ل‌ق‌چ‌ی‌پ‌اد‌خ، د‌ر‌ک‌ع‌و‌ج‌ر
ه‌د‌رو آن‌امیا ه‌کی ناسکی‌ا»؛ ﴿لِلَّهِ يٰلِا اَوْبُوتُ﴾
ه‌بوت اد‌خ‌ی‌وسه‌ب‌دی‌ی‌ای‌ب‌و د‌ید‌ر‌گ‌ر‌ب‌م‌ه‌ز‌اب، دی‌ا
«!دینک

:دیر‌اد‌ت‌ائیس‌ه‌ک‌دیوگی‌م‌ا‌ج‌ن‌یا ر‌د
دی‌ما»؛ ﴿مُكْتَا ۙ يٰس‌دُ مُكْدَعُ رَفْکَيْنَا مُكْبَرِ سَع﴾
ا‌م‌ش‌ن‌ا‌ه‌ان‌گ‌ز‌ا دنوا د‌خ، دینک ه‌بوت‌ر‌گ‌ا ه‌ک‌ت‌س‌ا
«، د‌ر‌ذ‌ن‌گ‌ب

و «؛ ﴿رَهْذَلًا اِهْتَحْتَنِمِ يْرِجَّتْ تَنْجُ مُكْلِخْدِي وَ﴾
ی‌ی‌ا‌ه‌ر‌ه‌ذ‌ن‌ا ر‌یز‌ر‌د‌ه‌کی‌ی‌ا‌ه‌ت‌ش‌ه‌ب‌ر‌د‌ار‌ا‌م‌ش‌د
«، د‌ن‌ک‌ل‌خ‌اد، ت‌س‌ا

**ه‌ب‌ت‌ب‌س‌ن‌ن‌ی‌م‌و‌م‌ل‌ار‌ی‌ما و ر‌ب‌م‌غ‌ی‌پ‌هاگ‌ی‌ا‌ج
ن‌ای‌ت‌ش‌ه‌ب**

اَوْنَمَاءَ نَيِّدَلًا وَ يٰبِنَّا ۙ لِلَّهِ يْرِحْدِي لَا مَوِي﴾

۱. ۸. ۱ ه‌ی‌ا (۶۶) م‌ی‌ر‌ح‌ت‌ه‌ر‌وس
۲. ۲۱۴ ص، ف‌ط‌ل‌ا‌ت‌ع‌ق‌و

و شربمغیپ دنوادخهک ی زور ن آرد»^۱؛ ﴿هَعَمَ
 ، دناه دروآ نامیا ربمغیپ ابهک ار ی ناسک ن آ
 ار اهنا و دریگی م ار ن اشتسد و درانگی مذ او
 «. دنکی مذ اهر

ترضد رگا ؛ ﴿هَعَمَ اَوْتَمَاءَ نَیْذَلًا وَ﴾
 ی م ش یاهر امش ، دشاب ایند رد نینمؤ ملار یما
 ش دوزخ هُنا خرد دور بدل اسد چنپو تسید ات دینک
 اجنآ هک تسیند روطنیا اما ؛ دنز بدل یبو و دنیشنب
 ! دشاب هنوگنیا مه

ی لِا اَوْبُوتْ اَوْتَمَاءَ نَیْذَلًا اِهْيَايَ﴾ باطخ اجنیا
 رمع و رکبابا نامه ی ارب ﴿اِحْوَصَنَّ اُبُوتَ لِلّٰهَ
 مَوِّي﴾ : دیوگی م دعب «! دیدرگرب» : تسا
 ی م امش هک ی ناسک یا ؛ ﴿يَبْنِئُ لِلّٰهَ يَزْحَدُ لَا
 ادخ هک دینادب ، دیدرگرب و دینک هبوت دیهاوخ
 ؟ تسیک ی لع ! درانگی مذ اهنتار ی لع و ربمغیپ
 ربمغیپ اب^۲، ﴿هَعَمَ اَوْتَمَاءَ﴾ هک تسا ی سک ن آ
 ﴿هَعَمَ اَوْتَمَاءَ﴾ امش ی نعید ؛ تسا ه دروآ نامیا
 ! دیتسیند

[ی ناسک ن آ هُرابرد] اج ره ن آرق مامت رد
 اب ، تسا هدمآ ی بلطم دناه دوب ربمغیپ اب هک
 اب هک ی ناسک ن آ» ، ﴿هَعَمَ نَیْذَلًا وَ﴾ : ترابع
 حتف هُروس رد لاثم ؛ تسا هدمآ «دندوب ربمغیپ
 لِلّٰهَ اَلْوَسْرَ دَمَّحْمُ﴾ : میراد هبیبیدد ح لصد هُرابرد
 اب ربمغیپ»^۳، ﴿رِافُكَلًّا ی لَعُءْ اَدِشًا هَعَمَ نَیْذَلًا وَ
 ﴿اَوْتَمَاءَ﴾ ی لو ؛ «دنبمغیپ اب هک ی ناسک ن آ
 ! ﴿اَوْتَمَاءَ نَیْذَلًا وَ﴾ : دراد اجنیا رد اما . دراد
 هکلب ، تسیند ربمغیپ اب ی جراخت یعم طقف ی نعید
 نیا ؛ ﴿هَعَمَ اَوْتَمَاءَ﴾ : دهاوخی م ی بلق نامیا
 رد هک دراد نینمؤ ملار یما دوزخ هب ص اصتخا
 زور ن آ

دییایید) « ؛ ﴿مَهْمِيَّابَ وَ مَهِيدِيَّ نَبِيَّ عَسِيَّ مَهْرُونَ﴾
 زا و ولج زا هنوگچ ن اشرون (هک دینک اشامت

۱. ۸. هیا (۶۶) میرحت هروس

۲. ۱۵۵. ص ۲، ج ، م لاسلا مهیلد بلاطی ی ل آ بقانم

۳. ۲۹. هیا (۴۸) حتف هروس

دنکی م تکر د اهنأ دوخ ی ولج ،تسار فرط
رون ،دنک تکر د هکنیا زال بق و دباتشی م و
«دنکی م تکر د ناباتش

لَکِنَا اَنَّا رَفَعَا وَ اَنرُونُ اَنَّا مَمْتًا اَنبَر نُولُوقِي ﴿
نیا ایادخ :دنیوگی م و»¹؛ ﴿رَیْدَقَ عَیِّ شَدْلُکَ ی اَع
«!نک مامت م ر بار رون

أبوت و هبوت هبت و عد هیأ نیا هکنیا اب س پ
ی م اهنأ هب ،ل احد نیع رد ی لو ،دنکی م حوصد
هزات ،دشاب مه ل وبق و دینک هبوت مه رگا :دیوگ
و ربمغیپ ماقم ن کیلو ؛دیوری م تشهد هب
م ه ،دیرادن چیه هک ار ﴿هَعَمَ اُوْتَمَاءَ نَیْذَلًا وَ ﴿
ربمغیپ هک دینیبی م ن اتناکید ل باقم رد نینچ
:دنراد ی لاد هچ ﴿هَعَمَ اُوْتَمَاءَ نَیْذَلًا وَ ﴿
هچ و ﴿مَهْمَمِيَّابَ وَ مَهِيْدِيًا نَیْبَ ی عَسِيْدَ مَهْرُونُ ﴿
﴿اَنرُونُ اَنَّا مَمْتًا اَنبَر ﴿ :دنکی م ی یاضاقت

هطساو هب ن اراکهنگ ی ضعب هبوت مدع تدع بلق تواسق تدش

نیا نوچ !دوشب ل وبق ن ات هبوت مه رگا هزات
هبوت دراذگی م رگم دینکی م امش هک ی یا هراک
،دوشی م ی نابصد هک ی مدأ !؟دوشب ل وبق
ل احد هب دناوتی منذ تینابصد ل احد زا ارش دوخ
بلق ی اهتواسق ،اهراک نیا ؛دروایپ رد ی داء
هلهو رد دنکی م راداو ار ناسنا هک دروآی م
ی یاجنأ ات دنکب رتدیش و رتدیش ی راک ،هیتأ
و دنزی م شتأ م ه ار ار هز ترصد هئاخ هک
و درادن م ه ی کاب لاصا و² دشکی م مه ار وا
ی ار ب اهراک نیا !تسا ی داء ی داء رما کی
أَبُوْتُ ﴿ :دیوگی م هکنیا³ .دروآی منذ هبوت مدأ

1. ۸. ۱ هیأ (۶۶) میرحت هروس

2 ص ،کدف و هقیقسلا ؛ ۵۸۶ ص ، ۲ ج ،میلد باتک هب دوش عوجر
و ۱۷۹ ص ،طی ربکلا تیادهلا ؛ ۳۰ ص ، ۱ ج ،هسایسلا و تماملأ ؛ ۷۱
ص ، ۱ ج ،ی ناتسر هشد ،ل حنلا و ل لملا ؛ ۸۳ ص ، ۱ ج ،ج اجتحلا ؛ ۴۰۷
ح رش ؛ ۱۵ ص ، ۶ ج ،ت ایفولاب ی فاولا ؛ ماظن زال قذ هب ، ۷۱
ص ، ۱ ج ،ل ادتعلا نازیم ؛ ۴۸ ص ، ۶ ج ،دیدحالی بانبا ،هغلابلا جهذ
۱۳۹.

3 ص ، ۸ ج ،ی فلکلا هب دوش عوجر نیخیش هبوت مدع رب علاط ت هج
ج ،رشد ی نذلا همنلا ز جامع هتیدم ؛ ۲۳۶ ص ،ن یروئلا معجم ؛ ۲۴۶

تسا تّجد مامتانیا ، ﴿أَحْوَصَنَّ أَبَوْتِ اللَّهِ إِلَىٰ لِإِ﴾
 مامتا هشیمه هک تسا راگدرورپ ماقم نیا
 !تسه تشگزاب هار :دیوگی م و دنکی م تّجد

رد ادّهشاداّیس ترضد دوزد هکنیا هذ رگم

ترضد دنلب بسا نامه ، زجترُم رب اروشاء زور
 و دنتفرگ رسد رب ار ن آرق و دندش راوسد لوسر
 :هک دندناوخذ ار اهبطخن آ و دندما مدرم ن آ ی ولج
 ار راک نیا ارچ؟! «دیدرگرب و دینک هبوت دییاب»
 دنداند تشگرب مدرم نیا دنتسناسی مذ رگم ؟ دندرک
 !؟ دراند تشگرب ، تسا هدمآ اجنیا ات هکی سک نیا و
 تمحر ن دعم و تسای لو هک وا ؛ دیوگب دیاب وا اما
 م ههبطختقونامه رد دیاب ؛ دیوگب دیاب وا ، تسا
 دنکب م ه ن آرق هبل لادتسا و دوشبل طعم و دناوخب
 ماما نوچ ! تسین ماما لا و ؛ دش ، دش هچره دعب و
 و کرش قفا ن آ زا رتلاب هک تسا ی قفا کی رد
 ناسنا هکنیا . دنکی م اشامت ار ی لومعم ی داعن امیا
 ماقم ن آ هب هکنیا زالبق ، دشکی م و دنکی م هلمد
 ؛ دراد ی لباقته ی اهبراضت ، دسرب ی لئاع قفا و ی لئاع
 نیا زارف رب ی توکلم حور کی ماما ! هذ ، ماما ی لو
 ی اهراک دراد هرظنم نیا ی لاب رد و دراد هنحص
 تحیصن و دیاب دیاب وا اذ ؛ دهی م ماجنا ارش دوزد
 . دنکب م ه

ن آرق رد صاخشا مسا رکذ مدع تّاع

هک تسا ادخ بیاجع و رارسا زامه زاب
 :هیا نیا رد ریمض نیا لاثم ؛ دروآی مذ مسا
 هک هب «ن ز اتود امشرگا» ، ﴿لِلَّهِ إِلَىٰ لِإِ أَبَوْتِ نِإِ﴾
 دیاب ثنؤم ریمض ! دییامرفب نیا قفا ؟ ددرگی مرپ
 لّوا زای لو ، ددرگرب دناه دوب لابق هکن زود هب
 اهنا هب ریمض هک دناه دوبنی ن زود اجنیا ات هیا
 ! ددرگرب

۱۹۷، ص ۲۰، ج ،ءار هزلانمطافن عی ربکلا ةعوسوملا ؛ ۹۵، ص ۲،
 1، مرقم ،ن یسطل تقم ؛ ۲۲۷، ص ،ص اوخلا قرکذت ؛ ۱۰۰، ص ،فو هلا
 ۲، ج ،داشر لا ؛ ۱۱، ص ۲، ج ،ی مزر اوخذ ،ن یسطل تقم ؛ ۲۴۳، ص
 رد اصم رد فلاتخا یرد قاب ؛ ۹۷، ص

يَغْتَبِّتْ كَدَّ لِحَائِمٍ مُرَحَّتْ مِدِّي بِنْدًا اِهْيَآي ﴿١﴾
 * مَيَحَّرْ رَوْفَعُ لِّلَّهِ وَ لِكَجَوْزًا تَاَضْرَمُ
 وَ مُكَلَّوْمُ لِّلَّهِ وَ مُكْتَمِيًا تَلَحَّتْ مُكَلَّ لِّلَّهِ ضَرَفَدَقُ
 ضِعْبِي لِإِي بِنْدًا رَسَا دَا وَ * مُيَكْحَلًا مُيَعْلًا وَ هُ
 ١. ﴿هَبَّتْ أَبْدَ أَمْلَفَ ائْتِدَحْ هَجَوْزًا﴾

هک هب ریمض نیا هک تسا نشور رگید
 !ددرگی مر ب

هعدو تیعماج کین آرقه کی یاجنا زانما
 اَوْبُوْتُ ﴿٢﴾ رد مه زاب. دروآی مند مسا، دراد ی
 ی اورمعی ا: دیوگی مند ﴿أَحْوَصْنَدَّ اَبُوْتُ لِّلَّهِ اِي لِإِ
 !رکبابا

تسا نینمؤملاریم هرابرد نآرق تایا مامت
 هدر بند نآرق مامت رد ار نینمؤملاریم مسا و
 غَلْبُلُ وُسْرًا اِهْيَآي ﴿٣﴾ هیا نامه رد لاثم²! تسا
 زای رایسب رد³، ﴿كَبَّرْ نِمَ كَيْلًا لِّزُنَا اَمَّ
 اُما⁴؛ تسا «تیی لعی ف» اجنیا هک میراد تاپاور
 هکلب، تسا هداثفا و هدوب «تیی لعی ف» هکنیا هن
 نیا. تسا نینمؤملاریم هرابرد هیا نیا نیعی
⁵. دناسری م ار نآرق تیعماج

ی م و دننکی م هداثفا نیمه زانما
 ؛تسین هروسد نیا رد هک هشیاء ظفلا: دنیوگ
 هدش دراو [تاپاور رد] هصفد ظفلا دنچره
 ی مقیدصتار نیا ش دوخ هک مه رمعو دشاب
 ؛تسین اهفرح نیا هک [نآرق رد] اُما⁶. دنک
 ل ا د، ﴿نَزَّ كَيْنَا هَكِي نَامز ز ا﴾: دیوگی مند نآرق
 مه اهیی نس «!؟ تسا هدوبی سک هچ ن ز کین آ
 ی م ه ن اشیا هزامن رد و دنناوخی م ار هیا نیا

١. ٣ - ١ تاپا (٦٦) میرحت هروسد

٢. ٢٨٦ ص ١، ج ١، فاکلا

٣. ٦٧ هیا (٥) هنام هروسد

٤. ١٠٤ ص ١، ج ١، رابخلأ حرشد؛ ٢٠١ ص ٢، ج ٢، میقلا ریسفت
 ج، متاحی بانبا، میظعلا نآرقلا ریسفت؛ ٢٤٩ ص ١، ج ١، لیزنتلا دهاوش
 ، قشمد هتیدم خیرات؛ ١٣٥ ص ، تایلأ لوزن بابسا؛ ١١٧٢ ص ٤،
 ٢٩٨ ص ٢، ج ٢، روثنملا ردلا؛ ٢٣٧ ص ٤٢، ج

٥. نأش رد نئستلها تپاور هب هکی تاپا نوماریپ علاطا تهج
 دوش عوجر، تسا هدشل زانم لاسلا هیلع بلاطی بان دئی لعی نینمؤملاریم
 قیرطبلانبا، نیبملا ی حولا ص ناصد هب

٦. ٥٦٦ ص ٤، ج ٤، فاشکلا

هَبوت مدع و ی بلق رفک لابق رد ربمایه هفیظو نیدرتم

و دوب ﴿اوتماء نیدلاً اهیائی﴾ اتود اجنیا ات
:دیامرفی م دعب ؛ ﴿اورفک نیدلاً اهیائی﴾ کی
ظُلاغاً وَ نِیقِفْمَلاً وَ رَأْفُکَلاً دِهْجُ شِی بِنَأْ اهیائی﴾
ی ا»¹؛ ﴿رِیصَمَلاً سَبُّوْ وَ مُنْهَجْ مُهَلَوْأَمْ وَ مَهْیَءَ
اهنآ رب ،نک داهج نیقفانم و رآفک اب ربمغیپ
،هدب جرذ هب تظلاغ ،ریگب تخسد ،ریگب گنت
«!تسا ی هار دبو و تسا منهد اهنآ ی اوأم

اجنیا رد .تسا ربمغیپ هب باطذ هیآ نیا
:دیوگب دهاوخی م ایآ ؟دیوگب دهاوخی م هچ
ی ند اب ورب و شکب رگش ن لاا ؛ ﴿رَأْفُکَلاً دِهْجُ﴾
گنج هکم ناکرشم اب ای دوهید اب ای هظیرق
اهنیا ،دارفانیمه ی نعید ؛ ﴿مَهْیَءَ ظُلاغاً وَ﴾ !؟نک
!تسا ی هاگیاج دبو و تسا منهد رد ناشیاج

باطذ ﴿اوتماء نیدلاً اهیائی﴾ هیآ ود ن آس پ
،دنراد نامیا تروصد ارهاظ نوچ ،تسا اهن نیمه هب
مه هیآ نیا و ؛تسا ظوفحم شتیک هب هیآ مکنیا اب
اهنیا هب باطذ ﴿اورفک نیدلاً اهیائی﴾ :دیوگی م هک
امش ؛دروخی مذ درد هب امش ی رهاظ نامیا :تسا
مه رذع و ﴿مویلاً اورذتعدال﴾²! دیراد ی عقاو رفک
!﴿نولمعت متک ام نوزجت امناب﴾ !دیهاوخذ

ربمغیپ ی ا» :دیامرفی م هک مه هلمج نیا و
هب تظلاغ و ریگب تخسد نیقفانم و رآفک رب
سَبُّوْ﴾ ،«تسا شتآ اهنآ ی اج ؛هدب جرذ
.تسا اهنیا هب باطذ ﴿رِیصَمَلاً
دَمَحْمَلِ آ وَ دِمَحْمَلِ لَعَلَّ صَدْمَهَلْلا

۹.۱ هیآ (۶۶) میرحت هروس

۲۶۹.۲ ص ۱، ج ،تاجردلا رنابص ؛ ۲۴۴ ص ،فراعلا بیرقت